

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 3. An ex hisce concludatur, non sola nos fide saluari?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

pertas velut probrium obiiiciatur, cum sit donum æternorum deorum.

QVÆSTIO II.

An hoc loco Religiosorum votina paupertas probetur?

Paupertas
primitiva
Ecclesia.

Christus
hortatur vt
verè paupe-
res efficiamur.

§. 1. **A**ntiquis nulla de hac quæstione dubium fuit, adeo vt Ecclesia Ierosolymitana tali paupertate bearetur. Deponebant enim rerum venditatum precia ad pedes Apostolorum. Verum ad hunc locum quod attinet, magnum præconium paupertati tribuit, vt ei primam beatitudinem quasi præmium proposuerit. Dum enim pauperes beatos prædicat, ad paupertatem hortatur; Quemadmodum id agere suadet, vt mites, vt mundi corde simus, easq; virtutes re ipsa, & actione sectemur, ita quoque paupertatis fructu ostenso eam amplecti nos vult. Atque adeo non modo opes contemnere, sed etiam erogare, atque adeo largiter egenis succurrere, vt nos libera paupertate fruamur, beatum iudicat. Egregie hoc exposuit Nyssenus orat. i. de beatit. Ponderosa quædam res est aurum, onerosa res omnis, quæ diuitiarum causa expetit: leuis vero res quædam & sublimis petens est virtus. Verum hæc sibi inuicem opposita sunt, ponderosum & leue. Ergo nulla ratione effici potest, vt leuis sit is, qui se pondere materia affigit. Si igitur ad superna nos accedere oportet ab iis, quæ deorsum trahunt, inopes & egeni sumus, vt in supernis versemur. Quis autem sit modus quo id efficiatur, præscribit Psalmodia, Disperdit, inquit, dedit pauperibus, iustitia eius manet in seculum seculi. Qui pauperi impertitus fuerit, in partem eius, qui propter nos pauper fuit, se ipsum constituit. Egenus fuit Dominus, ne tu quidem metuas egestatem. Verum regnum obtinet omnis creatura, qui propter nos egenus fuit: Ergo si cum eo, qui egenus fuit, vnâ pauper eris, cum regnante quoque vnâ regnabis. Beati enim pauperes Spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum: cuius etiam nos digni habemur per Christum Iesum Dominum nostrum cui gloria & imperium, in secula seculorum. Amen.

§. 2. Friuola sunt, quæ obiectare solent, opum, & deliciarum suarum mancipia. Tentari Deum aiunt, dum vitæ præditiis se quippiam spoliatur, ociosos esse Monachos, liberales esse non posse, in communi opes possidere.

Verum omnia illa vana sunt. Qui monitu Domini, exemplo discipulorum omnia deserit, non tentat ille Deum, sed eius in se liberalitatem proicit. Ocium omnium instituta ordinum summo opere derestantur, & arcent. Quod si nondum omnibus locis exculsum est. Emendanda est mala consuetudo, non tollenda religio. Liberalis animo esse potest, qui opibus destitutus est: Viduæ minutum acceptius est Deo; quam diuitum talenta. In communi opes habent, ex quibus velute elemosynis viuunt. De quibus etiam pauperum aliorum necessitates subleuant.

QVÆSTIO III.

An ex hisce concludatur, non sola nos fide saluari?

§. 1. **M**ale sibi consciit Aduersarii ipsi quæstionem quoque mouerunt. [Terio, inquit Bull, vitata est aduersariorum obiectio refutanda. Beati mites, Beati pacifici. Ergo non sola fide sumus beati. Cum autem in aliis locis fidei tribuatur beatitudo, alibi vero operibus, disputant coniungenda esse dicta de fide & operibus, & docendum esse, Homini nem fide & operibus coniunctim iustificari & beatitudinem consequi.

Ad hanc speciosam obiectiorem dissoluendam reneatur hæc firma & immota hypothesis, cum nec fieri possint bona opera, nec Deo placeant, sine fide, vt clare dicitur, omne quod non est ex fide peccatum est. Item, sine fide impossibile est Deo placere. Item, sine me nihil potestis facere: perspicuum est semper in dictis de operibus præluere debere fidem accipientem remissionem peccatorum & reconciliationem gratis propter Christum. Itaq; hæc sententia: Beati quorum remissa sunt iniquitates & quorum tecta sunt peccata propter Christum omnibus aliis dictis, quæ de operibus loquuntur præponi debet. Beati mites. Beati pacifici, scilicet, habentes remissionem peccatorum propter Christum, & studium colendæ mansuetudinis & tuendæ pacis, sunt beati, non propter mansuetudinem, aut istas virtutes, sed gratis propter solum Christum, sola fide, quæ tamen per has virtutes efficacior est. Nam exclusiua particula, sola, gratis, sine operibus excludunt non ipsas virtutes ne adsint, sed causam iustificationis seu beatitudinis transferunt ab operibus in solum Christum, vt & Christo debitus honos tribuatur, & conscientie certam ac firmam consolationem retineant, quæ proflua amitteretur, si fides partim Christo, partim nostris operibus nitteretur. Sed hæc copiosius in doctrina de iustificatione explicantur.]

Respondeo. Verissimum esse, quod aduersarius ait; hæc bona paupertatis, mansuetudinis, ac similibus virtutum opera, sine fide non esse, fide niti. Deinde falsum est, non propter has virtutes nos esse beatos. Esi enim in solidum propter Christum omnis beatitudo in nos conferatur, ipse causa sit, non modo felicitatis, sed omnium etiam eorum quibus ad eam ducimur, auxiliorum, suam tamen habent etiam efficientiam, locumque virtutes. Sunt enim vnus rei diuina causa, quarum suum quilibet locum obtinet. Quod alia occasione commodius explicabitur. Nam præsentem locum virgeo. Beati pauperes, mites, quoniam, (ἐπὶ) ipsorum est regnum celorum: vt de fide dictum: Beati qui crediderunt. Beati quæ credidisti. Vt igitur fides, ita & alia virtutes sunt beatitudinis causa. Nec ideo non in solum Christum omniare. Agendi feruntur, ab eo enim virtutes ipsæ infunduntur. Non ideo æterno numini debitus negatur honos, si creaturæ eius aliqua agendi facultas tribuatur; Hoc enim omnipotentia honorificentius est, non modo vni ipsam agere, sed aliis quoque agendi vim potestatemque inferere.

QVÆSTIO III.

An hisce verbis Calviniana fiducia probetur?

§. 1. **I**llia serunt, nos contrarium demonstramus. Daniel Tostanus errare Maldonatum ait, qui neget hanc certitudinem ex beatitudine consequi. Atqui quamnam, inquit, obsecro esset illa beatitudo piorum, si perpetuo fluctuarent, & dubij essent? Licet ergo varia impedimenta nobis ab ipsa carne obiciantur: certi sumus tamen, certitudine fidei & promissionis diuina, nos virtute Dei custodiri ad fruitionem illius salutis i. Petri 1. 2. Vis argumenti est. Qui dubitat, non est beatus. Pauperes, mites sunt beati, non igitur dubitant.

Respondeo. Beatitudinis æternæ participes, esse Beatitudinis retinendæ certos; At eos, qui spe beati sunt, qui in via sunt, non esse certos. Sed cum tremore salutem si se operari, sollicitos ne excidantur.

Inanem vero fiduciam hisce verbis facile excutipalam est. Nemo enim beatum à Christo se nunc cupari nouit, aut horum in numero esse, nisi eidem confiter,